18

INSTRUKCJA OBSŁUGI

NEPTUN

311 / 321

GDAŃSKIE ZAKŁADY RADIOWE T-18

INSTRUKCJA OBSŁUGI

odbiornika telewizyjnego

„NEPTUN 311-321"

WYDAWNICTWA PRZEMYSŁU MASZYNOWEGO „WEMA"
WARSZAWA 1969

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Uwagi wstępne

Odbiornik telewizyjny jest jednym z najbardziej skomplikowanych i precyzyjnych urządzeń domowych i z tego względu konieczne jest dokładne zapoznanie się z jego instrukcją obsługi. Przestrzeganie wskazówek zawartych w instrukcji jest zasadniczym warunkiem nienagannej pracy odbiornika.

Odbiornik telewizyjny należy zarejestrować w najbliższym urzędzie pocztowym w terminie siedmiu dni od chwili zakupienia.

Na życzenie klienta placówki ZURiT dokonują fachowej instalacji telewizora.

Konserwacje oraz naprawy gwarancyjne przeprowadzają SOT-y (Stacje Obsługi Telewizyjnej) podległe Zakładom Usług Radiotechnicznych i Telewizyjnych oraz zweryfikowane punkty naprawy podległe CRS „Samopomoc Chłopska". Adresy tych placówek, najbliższe miejsca zamieszkania klienta, poda punkt sprzedaży.

Naprawa odbiornika przez osobę nie upoważnioną powoduje unieważnienie gwarancji.

Odbiornik telewizyjny jest nowoczesnym, 12-kanałowym odbiornikiem superheterodynowym, umożliwiającym odbiór programu na dowolnie wybranym kanale w pasmie I, II lub III wg standardu OIRT. W wykonaniu z wmontowaną głowicą UHF na IV-V pasmo odbiornik umożliwia dodatkowo odbiór programów na kanałach 21-39 wg standardu OIRT.

Odbiornik przystosowany jest do zasilania z sieci prądu zmiennego 220 V, 50 Hz. Dopuszcza się wahania napięcia sieci w granicach 198÷231 V.

Niewskazana jest praca odbiornika bez sygnału telewizyjnego, gdyż przyspiesza to zużycie odbiornika, a nawet może spowodować uszkodzenia wynikające z przeciążenia lamp elektronowych.

1.2. Wyposażenie dodatkowe odbiornika

W skład wyposażenia dodatkowego odbiornika wchodzi: 1 wtyk z opornikiem, 1 wtyk antenowy bez opornika, 2 wkładki topikowe zwykłe 1,6 A/250 V. Dodatkowo użytkownik może zakupić komplet długich nóżek, które zamontowuje się do odbiornika po wykręceniu nóżek krótkich. Eliminuje to zakup stolika pod odbiornik.

2. INSTRUKCJA OBSŁUGI

2.1. Uruchomienie i obsługa odbiornika

Odbiornik należy ustawić w miejscu zapewniającym swobodny przepływ powietrza. Odbiornika nie można przykrywać podczas pracy żadnymi tkaninami ani ustawiać na nim przedmiotów mogących przysłonić otwory wentylacyjne. Nie należy ustawiać odbiornika w pobliżu źródeł ciepła (piece, grzejniki) lub w pomieszczeniach wilgotnych. W miejscu ustawienia światło nie powinno padać na oczy widzów, ani na ekran odbiornika.

Oglądanie programu może być męczące lub wręcz szkodliwe dla wzroku, jeżeli w pomieszczeniu jest zbyt jasno lub całkowicie ciemno. Światło, najlepiej lampka nocna, powinno być ustawione tak, aby nie padało na ekran odbiornika ani nie raziło widzów.

Odbiornik telewizyjny — jak każde urządzenie zasilane z sieci energetycznej — stanowi potencjalne niebezpieczeństwo porażenia prądem elektrycznym, dlatego pozostawiając odbiornik bez dozoru osób dorosłych zaleca się wyłączenie z sieci sznura

sieciowego odbiornika. Sznur należy odłączyć każdorazowo, jeżeli zabezpieczenie sieci przekracza 6 A.

Nie należy dzieciom zezwalać na manipulację organami regulacji i na samodzielną obsługę odbiornika ze względów bezpieczeństwa.

Wszystkie wewnętrzne metalowe części odbiornika mogą być pod napięciem sieci (220 V), dlatego przestrzega się użytkowników przed dotykaniem tych części przy wtyczce nie wyjętej z gniazdka sieciowego.

Wkładanie przez otwory wentylacyjne jakichkolwiek przedmiotów do wnętrza odbiornika grozi porażeniem i może spowodować zniszczenie odbiornika.

Wszelkie zakłócenia w pracy odbiornika, nie dające się usunąć za pomocą zewnętrznych organów regulacyjnych, powinny być usuwane przez wykwalifikowaną obsługę techniczną.

Manipulowanie wewnątrz odbiornika przez osoby nie posiadające odpowiednich kwalifikacji jest niedopuszczalne ze względu na wysokie napięcie występujące w odbiorniku oraz skomplikowany układ odbiornika telewizyjnego.

Odbiornik wyposażony jest w bezpiecznik Bz51, którego wymiany można dokonać po zdjęciu tylnej ścianki. W okresie gwarancyjnym wymiany dokonują technicy placówek ZURiT i CRS.

2.2. Zainstalowanie anteny

Przy prawidłowej zewnętrznej instalacji antenowej odbiornik telewizyjny zapewnia odbiór programu telewizyjnego w odległości do około 100 km od nadajnika. Odległość ta zależy od mocy nadajnika i ukształtowania terenu i może być ona większa lub mniejsza.

W pobliżu nadajnika możliwy jest odbiór z pokojową anteną telewizyjną. Zwraca się jednak uwagę na to, że jedynie prawidłowa zewnętrzna antena zapewnia stabilny obraz o wysokiej jakości i tylko prawidłowa instalacja ogranicza w znacznym stopniu wpływ zakłóceń zewnętrznych.

Wybór typu anteny oraz zainstalowanie jej należy powierzyć kwalifikowanym fachowcom. Przy instalowaniu anteny konieczne jest założenie odgromnika co jest szczególnie ważne poza miastami lub przy instalowaniu anteny na dużych wysokościach. Odgromnik musi być uziemiony przewodem odgromowym o przekroju nie mniejszym niż 3 mm².

2.3. Gniazdo antenowe

Odbiornik jest wyposażony w podwójne gniazdo antenowe (zobacz rysunek na końcu instrukcji) dające możliwość uzyskania najlepszych warunków odbioru przy różnych odległościach stacji nadawczej od odbiornika.

Antenę podłącza się do gniazda „odbiór daleki" przy dużych odległościach od nadajnika zaś do gniazda „odbiór bliski" wtedy, gdy odbiornik znajduje się blisko telewizyjnej stacji nadawczej. Gniazda te są przewidziane do symetrycznego przewodu antenowego o rezystancji 240÷300 Ω.

Na ogół można korzystać z wejścia bezpośredniego, jeżeli jednak odbiornik znajduje się bardzo blisko od stacji nadawczej i następuje przekontrastowanie obrazu (ciemne partie obrazu całkowicie czarne, pogorszona synchronizacja i słychać silny warkot), wtedy należy włożyć wtyczkę antenową do gniazda „odbiór bliski", a wtyczkę z opornikiem do gniazda „odbiór daleki".

2.4. Kolejność czynności przy włączaniu odbiornika

1. Ustawić przełącznik kanałów w położenie odpowiadające odbieranej stacji.
2. Włączyć zasilanie odbiornika klawiszem „sieć".
3. Po pojawieniu się obrazu na ekranie kineskopu ustawić kontrast.
4. Gałką dostrojenia dostroić odbiornik do odbieranej stacji.

5. Ustawić siłę głosu i barwę dźwięku tak, aby uzyskać najprzyjemniejszy subiektywnie odbiór dźwięku.

Uwaga. W najczęściej spotykanym u nas przypadku odbioru programu na jednym kanale, czynności przy ponownym uruchomianiu odbiornika sprowadzają się do włączenia go 5 minut wcześniej przed mającym się rozpocząć programem i nieregulowania odbiornika w tym czasie.

2.5. Działanie organów regulacji

Rozmieszczenie organów regulacji pokazano na rysunkach znajdujących się na końcu instrukcji.

2.5.1. Wyłącznik sieci

Włączanie i wyłączanie odbiornika powinno się odbywać tylko przez naciśnięcie czerwonego klawisza „sieć".

2.5.2. Przełącznik kanałów

Przełącznik kanałów ma 12 pozycji, których kolejność opisana jest na gałce przełącznika. Żądany kanał telewizyjny wybiera się przekręcając gałkę przełącznika kanałów w prawo, tak aby odpowiedni dla stacji numer na gałce znalazł się naprzeciw wskaźnika kanałów.

Każdej pozycji przełącznika kanałów odpowiada kolejno kanał telewizyjnej stacji nadawczej nadającej program w pasmie I-III. Większość stacji nadawczych ma oprócz kanałów głównych jeden lub kilka kanałów retransmisyjnych, na których stacje główne nadają te same programy co na kanałach głównych.

Stacje retransmisyjne małej mocy (tzw. przemienniki) instalowane są na obszarze i w zasięgu stacji głównych tam, gdzie ukształtowanie terenu nie pozwala na bezpośredni odbiór z anteny nadawczej.

W zamieszczonej za tekstem instrukcji tabeli przedstawiono

telewizyjne stacje nadawcze oraz należące do nich retransmisyjne stacje małej mocy.

2.5.3. Dostrojenie

Po ustawieniu przełącznika kanałów w odpowiedniej pozycji, gałką dostrojenia dostraja się dokładnie odbiornik do odbioru wizji i fonii.

Przy odbiorze programu telewizyjnego należy ustawić gałkę dostrojenia w pozycji, przy której odbierany obraz jest ostry, kontrastowy i czysty, a dźwięk bez zniekształceń. Po ustawieniu kontrastu może zajść konieczność skorygowania dostrojenia.

2.5.4. Regulacja siły głosu

Obrót gałki „siła głosu" w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara powoduje zwiększenie natężenia dźwięku.

2.5.5. Jaskrawość

Obrót gałki jaskrawości w prawo powoduje wzrost jaskrawości obrazu. Oglądanie obrazu przy zbyt dużej jaskrawości jest męczące dla wzroku, a także powoduje wcześniejsze zużycie lampy kineskopowej.

2.5.6. Kontrast

Obrót gałki kontrastu w prawo powoduje zwiększenie kontrastowości obrazu, obrót w lewo — zmniejszenie kontrastowości.

Gałkę należy ustawić tak, aby czarne elementy obrazu w stosunku do białych elementów nie były zbytnio uwydatnione oraz aby obraz zawierał odcienie pośrednie między bielą a czernią.

W czasie transmisji np. z teatru lub z pleneru nie można nieraz uzyskać dobrego kontrastu na skutek złego oświetlenia

sceny. Podobnie nie jest możliwe uzyskanie właściwego kontrastu przy odbiorze ciemnych partii z telekina.

Gdy kontrastowość odbieranego obrazu jest za duża lub za mała, mogą wystąpić zakłócenia w synchronizacji. Jeżeli sygnał z anteny jest za silny, to obraz może być przekontrastowany, a regulacja gałką kontrastu nie doprowadzi do uzyskania prawidłowego obrazu. Należy wtedy wtyczkę antenową przełożyć do gniazdka „odbiór bliski" i gałkami kontrastu oraz jaskrawości ustawić właściwy obraz.

2.5.7. Synchronizacja pozioma

Brak synchronizacji poziomej objawia się bądź jako przesuwanie się obrazu w lewo lub w prawo, bądź jako szereg ukośnych lub poziomych czarnobiałych pasów. W tych przypadkach należy gałką dostrojenia skorygować dostrojenie kanału. Dobrze wypośrodkowane ustawienie pozwala na odbiór bez konieczności regulacji przez długi okres czasu.

2.6. Zakłócenia w odbiorze telewizyjnym

Często poziom zakłóceń odbieranych przez antenę wraz z użytecznym synałem powoduje pogorszenie jakości odbioru lub wręcz go uniemożliwia. Źródła tych zakłóceń są dwojakiego rodzaju:

a) nie zabezpieczone systemy zapłonowe silników spalinowych, silniki elektryczne, aparaty rentgenowskie, diatermia ultrakrótkofalowa itp.,
b) wielokrotne odbicie sygnału użytecznego od sąsiednich budynków, konstrukcji stalowych, gór itp.

Niejednokrotnie jest wręcz niemożliwe całkowite wyeliminowanie tych zakłóceń z odbioru. Właściwa antena oraz poprawna jej instalacja jest w tym przypadku najważniejszym czynnikiem ograniczającym poziom zakłóceń. Ilustracje zakłóceń, jakie mogą pojawić się na ekranie odbiornika, przedstawiono w załączonej książeczce.

Lp.	Miejscowość	Kanał stacji głównej	Kanał stacji retransmisyjnej	
			kanał	miejscowość
1	Białystok	8	9 11 12	Lubawa Mrągowo Nowe Miasto
2	Bydgoszcz	1	—	—
3	Gdańsk	10	3	Gdańsk, Gdynia
4	Giżycko	9	—	—
5	Katowice	8	3	Wisła
6	Kielce	3	—	—
7	Koszalin	8	—	—
8 9	Kraków	10	2 10 6 1 7 3 12	Krynica-Jaworzyn Krynica-Góra Park. Nowy Sącz Piwniczna Przemyśl, Rabka, Rzepedź Szczawnica Zakopane, Żywiec
9	Lublin	9	—	—
10	Łódź	7	11	Tomaszów Mazow.
11	Olsztyn	6	—	—
12	Opole	10	—	—

Lp.	Miejscowość	Kanał stacji głównej	Kanał stacji retransmisyjnej	
			kanał	miejscowość
13	Poznań	9	11 2 5 7	Czarnków, Turek Kalisz Konin Piła
14	Rzeszów	12	—	—
15	Szczecin	12	10 3	Międzyzdroje Słupsk
16	Warszawa	2	3 11	Płock Radom
17	Wrocław	12	10 3 1 8 7 9 6	Duszniki, Jeżów Sudecki Działoszyn, Kamienna Góra, Kudowa-Kulin Głuszyce Kłodzko Kudowa-Góra Parkowa, Nowa Ruda, Wojcieszów Kowary, Lubań Śl., Świeradów, Wałbrzych Leśna
18	Zgorzelec	11	—	—
19	Zielona Góra	3	—	—

WPM „WEMA". Warszawa 1969. Wyd I. Nakład 45 000+55 egz. Ark. wyd. 1,04. Ark. druk. 0,875. Papier druk. sat. kl. V, 70 g, A1
Zam. 407/68-JZ/I

W.Z.P. Drukarnia w Wąbrzeźnie — zam. 2382 — P-66

5,11,9,18,44,25,4 (2.)

c951